

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ

Кафедра менеджменту, економіки, статистики та цифрових технологій

МЕТОДИКА РОБОТИ З НАУКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ
Силабус навчальної дисципліни

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Третій (доктор філософії)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	Доктор філософії з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку https://surl.li/kqaclo
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Заочна
Рік підготовки, семестр	2 курс, 4 семестр
Обсяг дисципліни	3,0 кредитів ЄКТС / 90 годин, у тому числі, самостійної роботи – 76 годин, лекційних – 8 годин, семінарських – 6 годин
Форма семестрового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Інформація про викладачів	Лекції, семінарські заняття, консультації: Чмир Олена Сергіївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, економіки, статистики та цифрових технологій OSC@univer.km.ua https://univer.km.ua/profile/chmyr-olena-serhiyivna Профілі у наукових базах даних: Google Scholar https://scholar.google.com/citations?user=JujqOI4AAAAJ Web of Science ResearcherID R-2724-2017 ResearchGate: https://www.researchgate.net/profile/Elena-Cmyr ORCID https://orcid.org/0000-0002-9376-7344
Розміщення курсу	Google classroom https://classroom.google.com/c/ODQwMzI5NDY0NDgz?cjc=uwoz77dt
Консультації	Офлайн консультації: згідно із затвердженим розкладом

	Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою та Google meet у робочі дні з 9.00 до 17.00; Консультації до екзамену: напередодні екзамену згідно із затвердженим розкладом.
--	--

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;">Загальні компетентності</p> <p>ЗК 01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 04. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 04. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні компетентності</p> <p>СК 01. Здатність виконувати оригінальні наукові дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень. СК 03. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати та ефективно використовувати наукову літературу за напрямом досліджень. СК 04. Здатність застосовувати інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи для обґрунтування, підтвердження/спростування гіпотез та визначення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР 01. Глибоко розуміти загальні принципи та методологію наукових досліджень та застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ПР 03. Обґрунтовувати актуальність досліджень, можливість досягнення поставлених цілей з урахуванням наявних ресурсів, формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати аналізу наукових літературних джерел, економіко-математичного моделювання, аргументувати висновки за результатами досліджень. ПР 04. Застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності для пошуку та критичного аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.</p>
Місце дисципліни в логічній схемі	Дисципліни, що передують вивченню: «Філософія науки», «Академічне письмо іноземною мовою», «Культура мовлення науковця», «Методологія наукової та педагогічної діяльності», «Академічна доброчесність та захист права інтелектуальної власності».
Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Цифрова трансформація освітньої та наукової сфери. Відкрита наука та дослідницькі дані</p> <p>Тема 2. Планування управління дослідницькими даними</p> <p>Тема 3. Практична організація роботи з дослідницькими даними</p> <p>Тема 4. Етичні норми та правила роботи з даними. Безпека, збереження, спільне використання, оприлюднення, FAIR</p>

Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;">Основні джерела</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гнот Т. Моделювання стратегії інтернет-маркетингу з використанням інструментарію Data Science : автореф. дис канд. екон. наук : 08.00.11 Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Київ, 2021. - 20 с. 2. Дорошенко А. Захист персональних даних у сфері Data Science: імплементація GDPR в Україні. Львів : Вид-во Тараса Сороки, 2022. 88 с. 3. Єфремов, К. В. Платформа підтримки міждисциплінарних досліджень в світовій системі даних : дис. ... канд. техн. наук. : 05.13.06 – інформаційні технології. Київ, 2021. 240 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/40587 4. Махновський, Д. С. Проблеми захисту майнових прав інтелектуальної власності при адаптації законодавства ЄС щодо дослідницьких даних в Україні. Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності : збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Київ, 26 квітня 2023 р.). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. С. 178-184. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/56849 5. Методичні рекомендації щодо управління науковими для закладів вищої освіти та наукових установ у частині визначення механізмів збереження та повторного використання наукових даних. Розроблені робочою групою з питань управління науковими даними, утвореною наказом Міністерства освіти і науки України від 30.05.2024 № 780. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/nauka/2024/12/31/metod-rekomendatsiyi-shchodo-upravlinnya-naukovymy-danymy-31-12-2024.pdf#page=2.07 6. Провост Ф. Data Science для бізнесу. Як збирати, аналізувати і використовувати дані . пер. з англ. Анастасія Дудченко. Київ : Наш формат, 2019. 396 с. 7. Ратушна К. Л. Науково-методичні підходи до управління даними при клінічних дослідженнях лікарських засобів : к. фарм. н. : спец.. 15.00.01 Дис. захищена 2015-12-10. Національний фармацевтичний університет. URL: 0416U000115. 8. Ратушна К. Науково-методичні підходи до управління даними при клінічних дослідженнях лікарських засобів: автореф. дис. ... канд. фармацевт. наук : 15.00.01 / Нац. фармацевт. ун-т. Харків, 2015. 22 с. 9. Раціональне управління даними дистанційного зондування Землі для вирішення завдань сталого розвитку територій. Звіт НДДКР. Керівник Попов М. Державна установа "Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі" Інституту геологічних наук Національної академії наук України. URL: 0210U000116 10. Розроблення настанови щодо методів організації структури інформаційних контейнерів при використанні інформаційного моделювання будівель (BIM). Управління даними. Звіт НДДКР. Керівник Юрасов І. URL: 0224U002680 11. Філатова А. Основні принципи обробки медичних та медико-біологічних даних у наукових дослідженнях. Науковий журнал МОЗ України. Scientific Journal of the Ministry of Health of Ukraine. 2013. № 2 (3). С. 130-135. URL: https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/58458 12. Чмир О. Доступність даних досліджень - `must-have` сучасної науки. <i>Університетські наукові записки</i>. 2022. №1-2 (85-86). С.206-221. URL:
---	---

https://unz.univer.km.ua/article/view/85-86_206-221;

https://unz.univer.km.ua/article/view/85-86_206-221/387;

<http://doi.org/10.37491/UNZ.85-86.17>

13. Birkbeck G., Nagle T., and Sammon D. Challenges in research data management practices: a literature analysis. *Journal of Decision Systems*, Article vol. 31, pp. 153-167, Dec 2022, doi: 10.1080/12460125.2022.2074653.

14. Bitso C., Makori E. O., and Kapondera S. K. Research Data Management and Scientific Evidence: A Strategic Imperative for SDGs in Africa and the Sustainable Development Goals, M. Ramutsindela and D. Mickler Eds., (Sustainable Development Goals Series. Cham: Springer International Publishing Ag, 2020, pp. 103-112.

15. Boiko A., Kramarenko O., & Mayboroda T. Open Research Data in the Open Science Ecosystem and Business Environment. *Business Ethics and Leadership*, 2022. №6(4), P.79-91. URL:[http://doi.org/10.21272/bel.6\(4\).79-91.2022](http://doi.org/10.21272/bel.6(4).79-91.2022)

16. Boiko A., Kramarenko O., & Shabanov S. The State of Dissemination of Open Research Data in Ukraine and the World. *Bibliometric Analysis. European Journal of Management Issues*, 2021. № 29(4), P.209-217. doi:10.15421/192120

17. Chmyr O. Development of Research e-Infrastructure in Ukraine: Creation of the National Repository of Academic Texts // *Statistics of Ukraine*. 2019. №4. P. 86–97. [https://doi.org/10.31767/su.4\(87\)2019.04.09](https://doi.org/10.31767/su.4(87)2019.04.09); <https://su-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/271>

18. Demchenko Y. and Stoy L. Research Data Management and Data Stewardship Competences in University Curriculum in IEEE Global Engineering Education Conference (IEEE EDUCON), Vienna, AUSTRIA, Apr 21-23 2021, NEW YORK: Ieee, in IEEE Global Engineering Education Conference, 2021, pp. 1723-1732, doi: 10.1109/educon46332.2021.9453956.

19. Hamprecht, Fred A. Modern methods for the analysis of multi-dimensional data in the natural sciences. Swiss Federal institute of technology Zürich. Zürich, 2001. 130 p.

20. Kim J., Hwang H., Jung Y. G., Cho S. N., and Seo T. S. Data sharing attitudes and practices of researchers in Korean government research institutes: a survey-based descriptive study. *Science Editing*, Article vol. 10, no. 1, pp. 71-77, Feb 2023, doi: 10.6087/kcse.299.

21. McLeod J. and O'Connor K. Ethics, archives and data sharing in qualitative research. *Educational Philosophy and Theory*, Article vol. 53, no. 5, pp. 523-535, Aug 2020, doi: 10.1080/00131857.2020.1805310.

22. Oo C. Z., Chew A. W., Wong A. L. H., Gladding J., and Stenstrom C. Delineating the successful features of research data management training: a systematic review. *International Journal for Academic Development*, Review. vol. 27, no. 3, pp. 249-264, Jul 2022, doi: 10.1080/1360144x.2021.1898399.

23. Pinto M., Caballero-Mariscal D., García-Marco F. J., and Gómez-Camarero C. A strategic approach to information literacy: data literacy. A systematic review. *Profesional De La Informacion*, Review vol. 32, no. 6, p. 23, 2023, Art no. e320609, doi: 10.3145/epi.2023.nov.09.

24. Recunenko, I., Boiko, A., Kramarenko, O., & Khan, B. Data Management in Healthcare Research as a Guarantee of its Quality. *Health Economics and Management Review*, 2, P.36-43. URL:<http://doi.org/10.21272/hem.2022.2-04>

25. Tzanova S. Changes in academic libraries in the era of Open Science. *Education for Information*, Article vol. 36, no. 3, pp. 281-299, 2020, doi: 10.3233/efi-190259.

	<p>26. Vevera V. A. and Barbu D. Open data infrastructures: European Open Science Cloud in 14th International Technology, Education and Development Conference (INTED), Valencia, SPAIN, Mar 02-04 2020, VALENICA: Iated-Int Assoc Technology Education & Development, in INTED Proceedings, 2020, pp. 5573-5577.</p> <p>27. Xu Z. H., Zhou X., Watts J. and Kogut A. The effect of student engagement strategies in online instruction for data management skills. <i>Education and Information Technologies</i>, Article vol. 28, no. 8, pp. 10267-10284, Aug 2023, doi: 10.1007/s10639-022-11572-w.</p>
	<p style="text-align: center;">Допоміжні джерела</p> <p>1. Чмир О.С. Розбудова наукової е-інфраструктури в Україні. <i>Статистика України</i>. 2019. №4(87). С.87-94. https://doi.org/10.31767/su.4(87)2019.04.09; https://su-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/271</p> <p>2. Чмир О.С. Розвиток екосистеми підтримки науки, освіти та інновацій. <i>«Наука, технології, інновації»</i>. 2019 р. №4. С. 75-84. http://doi.org/10.35668/2520-6524-2019-4-10; http://nti.ukrintei.ua/?page_id=2428&lang=en</p> <p>3. Чмир О.С. Розвиток в Україні ресурсів, заснованих на знаннях. <i>Наука, технології, інновації</i>. 2021. №4. С. 35–49. URL: https://nti.ukrintei.ua/wp-content/uploads/2022/01/%D0%A7%D0%BC%D0%B8%D1%80_4-21.pdf http://doi.org/10.35668/2520-6524-2021-4-04</p> <p>4. Чмир О.С. Розвиток відкритого рецензування у парадигмі відкритої науки. <i>Університетські наукові записки</i>. 2024. №5 (101). С.76-97. URL: https://unz.univer.km.ua/article/view/101_76-97/426; http://doi.org/10.37491/UNZ.101.7</p> <p>5. Чмир О.С. Науковець, практик і мудрий вчитель: пам'яті Василя Івановича Пили. <i>Економіка України</i>. 2024. №3. С.104-108. URL: https://nasu-periodicals.org.ua/index.php/economyukr/article/view/2024-03-7/2024-03-7</p> <p>6. Чмир О.С. Національний репозитарій академічних текстів у системі відкритої науки: сучасний стан та майбутній розвиток. <i>Перша міжнародна конференція «Відкрита наука та інновації в Україні 2022»</i>: Матеріали, 27-28 жовт. 2022 р. / Міністерство освіти і науки України; Державна науково-технічна бібліотека України. Київ: УкрІНТЕІ, 2022. С.26-27. http://www.uintei.kiev.ua/sites/default/files/zb_2022.pdf</p> <p>7. Чмир О.С. Розвиток аналітичних інструментів для роботи з крупними текстовими архівами / Постерна доповідь першої міжнародної конференції «Відкрита наука та інновації в Україні» (Київ, ДНТБ, УкрІНТЕІ, МОН, 27–28 жовтня 2022 р.). URL: https://zenodo.org/records/7330864; https://dntb.gov.ua/conference/poster</p> <p>8. Чмир О.С. Відкритий електронний академічний архів України / Виступ на засіданні круглого столу «Відкриття даних для дослідження України» (14 травня 2024 року, Інститут інновацій та конкуренції імені Макса Планка, ФРН)). URL: https://www.researchgate.net/publication/380592305_VIDKRITIJ_ELEKTRO_NNIJ_AKADEMICHNIJ_ARHIV_UKRAINI; DOI: 10.13140/RG.2.2.28552.43520</p> <p>9. Чмир О.С. Доступність інформації в епоху цифрових комунікацій // Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави: збірник тез XXVIII щорічної звітної наукової</p>

конференції науково- педагогічних працівників, докторантів та аспірантів. (м. Хмельницький, 19 березня 2024 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С.119-121.

10. Чмир О.С. Напрямки наукових досліджень та практичні кроки з утвердження в Україні відкритої науки // Методологія сучасних наукових досліджень : збірник наукових праць учасників Ювілейної ХХ Міжнародної науково-практичної конференції (22–23 лютого 2024 р., м. Харків) / за заг. ред. К. Юр'євої. Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2024. с.31-34. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11522104>; <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/15248>

11. Chmyr O. Open Electronic Academic Archive of Ukraine // Roundtable "Opening up Data for Research on Ukraine" (2024-05-14, MPI for Innovation and Competition, Munich). URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11198940>

12. Чмир О. Національний репозитарій академічних текстів у системі відкритої науки // Вебінар «Про Національний репозитарій академічних текстів » (20 травня 2025 р., Київ, ДНУ УкрІНТЕІ). <https://webinar.ukrintei.ua/playback/presentation/2.3/6c79f5a6b4b803f3de374a2c789e34c26dec34c2-1747726716486>; <https://webinar.ukrintei.ua/archive/archive/6c79f5a6b4b803f3de374a2c789e34c26dec34c2-1747726716486/archive.zip>

13. Чмир О.С. Національний репозитарій академічних текстів у системі відкритої науки // Матеріали вебінару «Про Національний репозитарій академічних текстів » (20 травня 2025 р., Київ, ДНУ УкрІНТЕІ). - https://www.researchgate.net/publication/391920716_Nacionalnij_repozitarij_a_kademicnih_tekstiv_u_sistemi_vidkритої_nauki_National_Repository_of_Academic_Texts_in_the_Open_Science_System_Nacionalnyj_repozitarij_akademic_eskih_tekstov_v_sisteme_otkrytoj_?channel=doi&linkId=682d8c42026fee1034f9b7ea&showFulltext=true , DOI: [10.13140/RG.2.2.20519.66728](https://doi.org/10.13140/RG.2.2.20519.66728)

14. Чмир О.С. Інформаційні ресурси сучасних економічних досліджень // Статистичні методи та інформаційні технології аналізу соціально-економічного розвитку: зб. текстів доповідей за матеріалами ХХV Міжнародної наук.-практ. конф., 23 травня 2025 р. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2025. С.121-124. <https://zenodo.org/records/15614816> ; Is part of Conference paper: 978-617-7572-94-6 (ISBN) [10.5281/zenodo.15599132](https://doi.org/10.5281/zenodo.15599132)

15. 4TU.Datacentrum. URL: <https://data.4tu.nl/>

16. Code Ocean. URL: <https://codeocean.com/> Research Data Management Training MANTRA. URL: <https://mantra.ed.ac.uk/>

17. DMP Assistant. URL: <https://assistant.portagenetwork.ca/>

18. DMPOnline. URL: https://dmponline.dcc.ac.uk/about_us

19. DMPTool. URL: <https://dmptool.org/help>

20. Dryad Digital Repository. <https://datadryad.org/stash>

21. Figshare. URL: <https://figshare.com/>

22. Harvard Dataverse. URL: <https://dataverse.harvard.edu/>

23. Mendeley Data. URL: <https://data.mendeley.com/>

24. Open Science Framework. URL: <https://osf.io/>

25. Research data management and sharing. URL: <https://www.coursera.org/learn/data-management>

26. Zenodo. URL: <https://zenodo.org/>

Навчальний контент

	№	Назва теми	Кількість годин					
			Усього	у тому числі				
				Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін. зав.	СРС
Тематичний план навчальної дисципліни	1.	Цифрова трансформація освітньої та наукової сфери. Відкрита наука та дослідницькі дані	21	2	–	–	–	19
	2.	Планування управління дослідницькими даними	23	2	2	–	–	19
	3.	Практична організація роботи з дослідницькими даними	23	2	2	–	–	19
	4.	Етичні норми та правила роботи з даними. Безпека, збереження, спільне використання, оприлюднення, FAIR	23	2	2	–	–	19
		Всього годин:	90	8	6	–	–	76
Методи навчання та форми поточного контролю	<p>Під час лекційних занять застосовується традиційний усний виклад змісту теми; слайдові презентації.</p> <p>На семінарських заняттях відбувається:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дискусійне обговорення проблемних питань; - тренінги спрямовані на розвиток здатності генерування нових ідей; - вирішення тестових завдань; - повідомлення про виконання індивідуальних завдань та обговорення отриманих результатів. <p>Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни проводиться у формах: усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування здобувачів вищої освіти щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції; усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях.</p>							
Лекційні заняття	<p style="text-align: center;">Лекційне заняття 1</p> <p style="text-align: center;">Тема 1. Цифрова трансформація освітньої та наукової сфери. Відкрита наука та дослідницькі дані</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ до курсу, загальні питання організації навчання 2. Де знайти інформацію з цього питання 3. Цифрова трансформація освітньої та наукової сфери 4. Наука та її призначення. Академічна етика. FAIR 5. Відкрита наука, відкриті дані, відкриті освітні ресурси 6. Дослідницькі дані (дані досліджень, наукові дані) <p style="text-align: center;">Лекційне заняття 2</p> <p style="text-align: center;">Тема 2. Планування управління дослідницькими даними</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативні підстави для роботи з науковими даними в Україні 2. Загальні рекомендації щодо управління науковими даними в Україні 							

	<p>3. Поради МОН щодо роботи з науковими даними та складання й виконання ПУД</p> <p style="text-align: center;">Лекційне заняття 3</p> <p style="text-align: center;">Тема 3. Практична організація роботи з дослідницькими даними</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Іменування файлів 2. Види файлів та їх перетворення 3. Безпека даних <p style="text-align: center;">Лекційне заняття 4</p> <p style="text-align: center;">Тема 4. Етичні норми та правила роботи з даними. Безпека, збереження, спільне використання, оприлюднення, FAIR</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема конфіденційності даних 2. Правила роботи з даними досліджень. Етичні норми 3. Стратегії захисту даних 4. Сховища даних 5. FAIR
<p style="text-align: center;">Семінарські заняття</p>	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 1</p> <p style="text-align: center;">Тема 2. Планування управління дослідницькими даними <i><u>Питання для усного опитування та обговорення</u></i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність дослідницьких даних їх типи. 2. Матеріали досліджень. Засади управління дослідницькими даними. 3. Учасники процесу управління даними. 4. Етапи життєвого циклу даних. 5. Суб'єкти дослідницького процесу та їх участь у роботі з дослідницькими даними. 6. Призначення та структура плану управління дослідницькими даними. 7. Інструменти складання плану управління дослідницькими даними. <p style="text-align: center;"><i><u>Аудиторна робота</u></i></p> <p>Практичне завдання 2.1. Отримання практичних навичок з планування роботи із дослідницькими даними <i>Методичні рекомендації до виконання завдання</i></p> <p>Виходячи із затвердженої теми Вашого дисертаційного дослідження та його обґрунтування, розробіть концепцію (загальне бачення) Вашої майбутньої роботи з даними дослідження. Складіть план управління науковими даними згідно з рекомендаціями лекційних матеріалів. Опишіть отримані результати, додавши до завдання у якості довідкових матеріалів файл із текстом затвердженого Вченою Радою обґрунтування теми Вашого дослідження.</p> <p>Готові матеріали завантажте у гугл-клас та презентуйте під час заняття у короткому виступі зі статичними слайдами інформаційного/наукового спрямування.</p> <p style="text-align: center;">Семінарське заняття 2</p> <p style="text-align: center;">Тема 3. Практична організація роботи з дослідницькими даними <i><u>Питання для усного опитування та обговорення</u></i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правила іменування файлів дослідницьких даних. 2. Правила керування версіями дослідницьких даних. 3. Формати дослідницьких даних. 4. Основні проблеми із форматами та підтримкою збереження і доступу

до дослідницьких даних.

5. Обмін дослідницькими даними.

6. Довгострокове зберігання даних досліджень.

7. Цитування дослідницьких даних.

Аудиторна робота

Практичне завдання 3.1. Пошук та аналіз дослідницьких даних, які доцільно залучити під час проведення дисертаційного дослідження

Методичні рекомендації до виконання завдання

Виходячи із підготовленої концепції Вашої роботи з даними (практичне завдання 1) здійсніть пошук у відкритому доступі дослідницьких даних за темою Вашого дисертаційного дослідження. Опишіть отримані результати та проаналізуйте їх з позицій вичерпності, достатності, валідності. Поясніть, як саме вони можуть бути корисні у Вашому дослідженні (з відсилками до мети та завдань Вашого дослідження відповідно до затвердженого Вченою Радою обґрунтування). Додайте до цього опису набори даних досліджень інших науковців або їх бібліографічний опис з актуальними URL-посиланнями.

Готові матеріали завантажте у гугл-клас та презентуйте під час заняття у короткому виступі зі статичними слайдами інформаційного/наукового спрямування.

Практичне завдання 3.2. Напрацювання досвіду роботи з дослідницькими даними з репозитаріїв даних

Методичні рекомендації до виконання завдання

Знайдіть та проаналізуйте інформацію з різних фахових джерел про найкращі та найбільше наповнені (або ті, що динамічно розвиваються) сховища даних у світі. Зверніть увагу на їх галузеву / тематичну спрямованість (спеціалізацію). Зробіть огляд програмного забезпечення, на якому побудовані ці сховища. Опишіть найбільш популярні ліцензії, які використовуються у даних досліджень, які Ви вважаєте за корисне використовувати для цілей власного дисертаційного дослідження.

Готові матеріали завантажте у гугл-клас та презентуйте під час заняття у короткому виступі зі статичними слайдами інформаційного/наукового спрямування.

Семінарське заняття 3

Тема 4. Етичні норми та правила роботи з даними. Безпека, збереження, спільне використання, оприлюднення, FAIR

Питання для усного опитування та обговорення

1. Проблема конфіденційності даних у наукових дослідженнях як ключовий етичний виклик.
2. Ризики, пов'язані з недбалим або некомпетентним використанням конфіденційної інформації. Типи даних, що потребують особливого рівня захисту та контролю.
3. Відмінності між прямими та непрямими ідентифікаторами в масивах даних.
4. Суб'єкти відносин у сфері обробки та захисту персональних даних.
5. Значення інституційних політик, політик спонсорів і ліцензій даних в етичному забезпеченні досліджень. Отримання згоди суб'єкта на

обробку персональних даних.

6. Процес отримання схвалення комісії з етики для проведення наукових досліджень. Необхідність етичної експертизи у науково-дослідницькій діяльності.

7. Основні стратегії захисту конфіденційності даних у дослідженнях.

8. Методи анонімізації наукових даних та їхнє практичне застосування.

9. Важливість документування роботи з даними на всіх етапах їхнього життєвого циклу.

10. Принципи FAIR як основа якісного управління науковими даними. Інструкції та інструменти для перевірки відповідності даних принципам FAIR.

Аудиторна робота

Практичне завдання 3.2. «Підготовка етичного пакета документів для дослідження»

Загальна мета: сформулювати комплексний пакет документів для подання на розгляд комісії з етики, який засвідчує відповідальне ставлення дослідника до роботи з персональними даними, конфіденційною інформацією та учасниками дослідження.

СТРУКТУРА ЗАВДАННЯ

1. Стислий опис дослідження для комісії з етики

(анотація + методи роботи з даними)

Аспірант повинен підготувати короткий текст обсягом 0,5 сторінки, який містить:

1.1. Анотацію дослідження

- Назва дослідження.
- Короткий опис проблематики.
- Мета та завдання дослідження.
- Очікувана цінність та суспільне значення.

Приклад формулювання: «Дослідження спрямоване на вивчення впливу ... шляхом аналізу ... із застосуванням опитувань, напівструктурованих інтерв'ю та статистичних даних».

1.2. Опис методів роботи з даними

Необхідно чітко зазначити:

- Які саме дані збираються (типи, чутливість, можливі ідентифікатори).
- Як здійснюється їхнє збирання (опитування, інтерв'ю, аналіз документів, цифрові джерела).
- Які інструменти використовуються (цифрові платформи, програми обробки).
- Яким чином будуть зберігатися дані (місце, формат, тривалість).
- Хто матиме доступ до даних.

Методи описуються зрозуміло, так, щоб комісія з етики могла оцінити ризики та достовірність.

2. План забезпечення конфіденційності даних (Data Protection Plan)

Документ має містити структурований план (1 сторінка), у якому аспірант пояснює, як забезпечується конфіденційність і безпека даних.

2.1. Типи даних та рівень конфіденційності

- персональні дані,
- непрямі ідентифікатори,
- чутливі дані (медичні, соціальні, психологічні),
- публічно доступні дані.

	<p>2.2. Процедури мінімізації ризиків</p> <ul style="list-style-type: none"> • збирання лише мінімально необхідного обсягу даних (data minimization), • відокремлення ідентифікаційних даних від аналітичного масиву, • встановлення рівнів доступу (тільки дослідник, тільки керівник, разом з групою тощо). <p>2.3. Методи захисту даних З обов'язковим поясненням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • шифрування файлів, • захищене зберігання (паролі, хмарні сховища з обмеженим доступом), • застосування методів анонімізації або псевдонімізації, • видалення ідентифікаторів одразу після завершення збору даних. <p>2.4. Термін зберігання та процедура знищення</p> <ul style="list-style-type: none"> • Скільки часу зберігатимуться дані? • У який спосіб буде здійснено їх безпечно видалення? <p>2.5. Комунікація з учасниками щодо їхніх прав</p> <ul style="list-style-type: none"> • право відмовитися, • право на видалення даних, • право переглянути інформацію про себе. <p>3. Шаблон інформованої згоди для учасників дослідження <i>(виконується лише якщо дослідження включає взаємодію з людьми)</i> Аспірант створює сторінку-шаблон, який містить:</p> <p>3.1. Заголовок «Інформована згода учасника дослідження»</p> <p>3.2. Короткий опис дослідження (3–4 речення) Мета дослідження, дослідницькі процедури, участь є добровільною.</p> <p>3.3. Права учасника</p> <ul style="list-style-type: none"> • право припинити участь у будь-який момент; • право не відповідати на окремі запитання; • право вимагати видалення своїх даних; • гарантія анонімності або конфіденційності. <p>3.4. Можливі ризики та вигоди У стислому вигляді.</p> <p>3.5. Контакти дослідника Ім'я, електронна адреса, установа.</p> <p>3.6. Форма підтвердження</p> <ul style="list-style-type: none"> • Підпис / електронне підтвердження. • Дата. <hr/> <p>4. Обґрунтування необхідності (або відсутності необхідності) етичної експертизи (0,5 сторінки) Аспірант повинен аргументовано пояснити:</p> <p>4.1. Якщо експертиза потрібна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дослідження містить збирання персональних чи чутливих даних; • існує ризик психологічного дискомфорту; • бере участь вразлива група (діти, військові, пацієнти); • застосовуються інтерв'ю, відео- або аудіозапис; • використовуються дані, які можуть дозволити непряму ідентифікацію. <p>4.2. Якщо експертиза не потрібна:</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> дані повністю анонімізовані до моменту отримання; використовуються виключно відкриті, публічні дані; дослідження не передбачає залучення людських учасників; інформація не дозволяє ідентифікувати особу навіть опосередковано. <p>У тексті необхідно зробити чіткий висновок, спираючись на критерії етичної безпеки.</p> <p>Готові матеріали завантажте у гугл-клас та презентуйте під час заняття у короткому виступі зі статичними слайдами інформаційного/наукового спрямування.</p> <p>Методи навчання та форми поточного контролю</p> <ol style="list-style-type: none"> дискусійне обговорення проблемних питань – 1 бал; аудиторна письмова робота у формі виконання тестових завдань за темою заняття – 2 бали; виконання практичних завдань – 2 бали.
<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти</p>	<p>Здобувачу вищої освіти може бути зараховано 30 балів самостійної роботи здобувач вищої освіти за умови проходження двох із запропонованих курсів:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пошук академічної інформації https://www.coursera.org/learn/academicinfoseek#about Управління та обмін дослідницькими даними https://www.coursera.org/learn/data-management Управління даними для клінічних досліджень. URL: https://www.coursera.org/learn/clinical-data-management#modules Управління даними клінічних досліджень та забезпечення якості. URL: https://www.coursera.org/learn/clinical-trials-data-collection-management-quality-assurance <p>Здобувач освіти може обрати будь-який інший курс на власний вибір, тематику якого необхідно попередньо погодити із науково-педагогічним працівником. Підтвердженням проходження курсу є сертифікат прикріплений до відповідного завдання у google-класі.</p>

Політика та контроль

<p>Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття</p>	<p>Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введене в дію наказом від 29.08.2025 р. № 523/25 (https://surl.li/liuxqd).</p> <p>Перескладання лекції: виконання завдання за темою пропущеної лекції або представлення сертифікату про опанування матеріалу за темою відповідної лекції на рекомендованих платформах для онлайн-навчання.</p> <p>Перескладання семінарських занять: усне опитування по питаннях семінару.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Питання для підсумкового контролю</p> <ol style="list-style-type: none"> Що таке цифрова трансформація освітньої та наукової сфери? Які сучасні тренди цифровізації суспільного життя? Охарактеризуйте концепцію відкритого доступу до інформації у контексті освіти та науки. Назвіть складові цифрової науки. Яку роль мають е-публікації, е-бібліотеки, е-архіви, е-видання та е-

- платформи для освітньої та наукової діяльності?
6. У чому полягає призначення науки?
  7. Які основні принципи академічної етики?
  8. Розкрийте зміст концепції FAIR щодо даних, метаданих та інфраструктури.
  9. Чому концепція FAIR є важливою?
  10. Поясніть взаємозв'язок між відкритою наукою, відкритими даними та відкритими освітніми ресурсами.
  11. Яким чином відкритість сприяє поширенню знань та прискоренню наукового прогресу?
  12. Назвіть ознаки відкритого доступу до наукової інформації.
  13. Як визначає відкриту науку ЮНЕСКО?
  14. У чому цінність вільного поширення наукової інформації та необмеженого доступу до неї?
  15. Що таке дослідницькі дані?
  16. Поясніть різницю між первинними та вторинними даними.
  17. Що таке метадані?
  18. Яке значення має коректне зберігання та повторне використання наукових даних?
  19. Які нормативні документи регулюють роботу з науковими даними в Україні?
  20. Чи є в Україні рекомендації щодо управління науковими даними?
  21. Що таке План управління даними (ПУДД)? Які його основні складові?
  22. Коли має здійснюватись публікація ПУДД для відкритих досліджень, що фінансуються з державного або місцевих бюджетів?
  23. Які особливості роботи над ПУДД здобувачів вищої освіти третього і четвертого рівнів під час роботи над дисертацією?
  24. Які інструменти та ресурси можна використовувати для оприлюднення ПУДД?
  25. На яких етапах дослідження рекомендується складати та оновлювати ПУДД?
  26. Чому необхідно готувати ПУДД? Які переваги це надає?
  27. Назвіть відомі вам шаблони ПУДД.
  28. Які аспекти дослідження та його правового середовища необхідно попередньо проаналізувати при підготовці ПУДД?
  29. Як розподіляються завдання та відповідальність між членами дослідницького колективу щодо управління даними?
  30. Хто несе відповідальність за ПУДД?
  31. Опишіть особливості та розкрийте зміст роботи над ПУДД на різних етапах дослідницького проекту.
  32. Чому є важливим детальне документування процесу роботи над даними?
  33. Яке значення мають метадані в контексті управління дослідницькими даними?
  34. Чому правильна організація роботи з даними та коректне іменування файлів є важливими?
  35. Які принципи слід враховувати при іменуванні файлів досліджень?
  36. Як правильно іменувати файли, щоб забезпечити їх легке сортування та обробку?
  37. Чому важливо контролювати збереження останньої версії файлу?
  38. Яке значення має розроблення угоди про іменування файлів?

	<p>39. Які елементи рекомендується включати до імен файлів, а чого слід уникати?</p> <p>40. Як використовувати скорочення та кодування в іменах файлів?</p> <p>41. Опишіть стратегії контролю версій файлів.</p> <p>42. Які інструменти та сервіси можуть бути використані для контролю версій файлів?</p> <p>43. Що таке пакетне перейменування файлів?</p> <p>44. Яку інформацію повинен містити файл ReadMe?</p> <p>45. Які основні види файлів використовуються у наукових дослідженнях?</p> <p>46. Чим відрізняються відкриті та пропріетарні формати файлів?</p> <p>47. У чому різниця між бінарними та текстовими файлами?</p> <p>48. Які існують способи перетворення файлів?</p> <p>49. Що таке міграція та конвертація даних?</p> <p>50. Чому важливо створювати резервні копії даних?</p> <p>51. Назвіть основні причини втрати даних та опишіть заходи для забезпечення від цього даних дослідження.</p> <p>52. Як має бути організоване безпечне зберігання даних дослідження?</p> <p>53. У чому полягає проблема конфіденційності даних у наукових дослідженнях?</p> <p>54. Які ризики пов'язані з недбалим або некомпетентним використанням конфіденційної інформації?</p> <p>55. Які типи даних вимагають особливої уваги з точки зору конфіденційності?</p> <p>56. Чим відрізняються прямі та непрямі ідентифікатори?</p> <p>57. Хто є суб'єктами відносин, пов'язаних з персональними даними?</p> <p>58. У яких випадках необхідно отримувати згоду суб'єкта на обробку персональних даних?</p> <p>59. Яке значення мають інституційні політики, політики спонсорів та ліцензії даних в етичному контексті?</p> <p>60. Опишіть процес отримання схвалення комісії з етики для проведення досліджень.</p> <p>61. Чому необхідна етична експертиза наукових досліджень?</p> <p>62. Які стратегії захисту конфіденційності даних ви знаєте?</p> <p>63. Що таке методи анонімізації даних?</p> <p>64. Чому важливе документування роботи з даними на всіх етапах життєвого циклу НДР?</p> <p>65. Які особливості мають репозитарії наукових даних?</p> <p>66. Назвіть основні види репозитаріїв наукових даних та наведіть приклади.</p> <p>67. Що таке метадані та які існують стандарти метаданих? Наведіть приклади.</p> <p>68. Розкрийте зміст принципів FAIR для даних.</p> <p>69. Які інструкції та інструменти існують для перевірки відповідності даних принципам FAIR? Наведіть приклади.</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введене в дію наказом від 29.08.2025 р. № 523/25 (https://surl.li/liuxqd) (у новій редакції).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті</p>

управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf)

Нарахування балів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

Вивчення навчальної дисципліни заочна форма здобуття освіти до 100 балів
за результатами навчання під час лекцій до 5 балів
за результатами навчання під час семінарських (практичних, лабораторних) занять до 25 балів
за результатами самостійної роботи до 30 балів
за результатами складання семестрового контролю до 40 балів

Обсяг балів, здобутих здобувачем вищої освіти під час лекцій з навчальної дисципліни, визначається у пропорційному співвідношенні до кількості відвіданих лекцій. Загальна кількість балів визначається за формулою:

$$\sum_{л} = \Phi_{л} / \Pi_{л} \times \text{Мах}, \text{ де:}$$

$\sum_{л}$ – загальна кількість балів;

$\Phi_{л}$ – кількість фактично відвіданих лекцій;

$\Pi_{л}$ – планова кількість лекцій, визначена робочою програмою;

Мах – максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати за роботу на лекціях.

Кількість балів, здобутих здобувачем вищої освіти під час семінарських (практичних, лабораторних) занять з навчальної дисципліни, визначається за формулою:

$$\sum_{с} = (B_1 + B_2 + \dots + B_n) / n \times K, \text{ де:}$$

$\sum_{с}$ – загальна кількість балів;

B – кількість балів, отриманих на одному занятті;

n – кількість семінарських (практичних, лабораторних) занять, визначених робочою програмою;

K – коефіцієнт, який, як правило, дорівнює 7 (для денної форми здобуття освіти) або 6 (для заочної форми здобуття освіти).

Коефіцієнт K може бути іншим з урахуванням специфіки навчальної дисципліни.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття здобувачеві вищої освіти до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

За виконання самостійної роботи здобувач наукового ступеня доктора філософії може одержати максимально 30 балів. Розподіл балів за

	виконану самостійну роботу, наведено у таблиці:			
	Алгоритм нарахування балів	Курси		Усього балів
		1.	2.	
	Максимальна кількість балів за один сертифікат	15	15	30
	Усього балів			30
	<p>За семестровий контроль, що проводиться у формі заліку здобувач вищої освіти може максимально одержати 40 балів. Шкала визначення кількості балів та критерії оцінювання знань за результатами семестрового контролю, подана у табл. 4.6 підпункту 4.5.1 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 серпня 2025 року, протокол № 1).</p> <p>Заліковий білет включає тестові запитання різної складності. Максимальна кількість балів за відповідь на тестові завдання складає 40 балів.</p> <p>Підсумовування балів за результатами вивчення навчальної дисципліни здійснюється як правило, на підставі результатів поточного контролю;</p> <p>Семестрова оцінка із залікової навчальної дисципліни (за умови, що здобувачем за поточний контроль накопичено 36 і більше балів) обчислюється за формулою:</p> $\sum c = \text{Бпк} * 100 / 60, \text{ де:}$ <p>$\sum c$ – загальна кількість балів; Бпк – кількість балів, отриманих за поточний контроль.</p> <p>Здобувач освіти, який бажає отримати підсумковий бал вищий за розрахунковий (відповідно до зазначеної формули) із залікової навчальної дисципліни, має право скласти семестровий залік. У такому разі семестрова оцінка із залікової навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання накопичених здобувачем освіти балів з поточного та семестрового контролю. У разі отримання здобувачем вищої освіти на заліку підсумкової оцінки, що є нижчою ніж розрахункова, йому виставляється розрахункова оцінка</p>			
Можливість визнання результатів неформальної освіти	<p>Здобувачу вищої освіти визнаються результати неформальної освіти за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (https://surl.li/fxneax) (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн курсу.</p> <p>Здобувачу вищої освіти можуть визнаватись результати участі у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо. Оцінювання результатів неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до обсягу та складності виконаних завдань, а кількість балів визначається викладачем навчальної дисципліни.</p>			
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188			
Політика	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені			

врегулювання конфліктів	Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://univer.km.ua/doc/Etichniy_kodeks.pdf)
Зворотній зв'язок	Під час аудиторних занять, консультацій. За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

РОЗРОБНИК професор кафедри менеджменту, економіки, статистики та цифрових технологій, доктор економічних наук, професор,
Олена ЧМИР

ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ професор кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доктор економічних наук, професор
Віктор СИНЧАК

СХВАЛЕНО рішення кафедри менеджменту, економіки, статистики та цифрових технологій 28 жовтня 2025 року, протокол № 3.